

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 227-1938)

Originalt emne

Bygningsvæsen

Bygningsvæsen/Aarhus-Hallen

Kunst

Raadhus

Udstillinger

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 12. maj 1938](#)
- 2) [Byrådsmødet den 9. marts 1939](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 12. maj 1938 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 227-1938)

Andragende fra E Laursen om Tilladelse til at drive Marketenderi paa Raadhusarbejdspladsen.

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Erklæring:

"Fremsendes til Byraadets Afgørelse, idet man vedlægger et lignende Andragende indsendt af Arbejdernes Produktionsforening."

Borgmesteren meddelte, at der ikke var helt Enighed i Udvalget. Laursen havde tidligere været Jord- og Betonarbejder, men havde haft en Del Sygdom, saa han ikke kunde

paatage sig strengt Arbejde. Kommunen burde ikke tage Parti for eller imod bestemte Varer; det maatte være Folkene paa Arbejdspladsen, der selv bestemmer, hvad de vil nyde. Taleren vilde foreslaa, at man overdrager Bestillingen til Arbejdernes Produktionsforening saaledes, at denne antager Laursen til at bestyre Foretagendet og forpligter sig til at føre alle de Varer, som Arbejderne forlanger. Ved en saadan Ordning blev det lettere at holde Orden paa Pladsen og navnlig forhindre, at der bliver Adgang til at nyde noget efter Arbejdstidens Ophør.

J. R. Fanger kunde ikke tiltræde dette Forslag, Da Udvalget havde Møde, fandtes der kun Andragende fra Laursen, og i sidste Øjeblik var Produktionsforeningens Andragende kommet. Taleren forstod ikke, hvorfor man ikke lige saa godt kunde give Laursen Tilladelsen i Stedet for at blande Produktionsforeningen ind deri. Denne var Øldepot for et københavnsk Bryggeri, og det var ikke rigtigt at give dette Monopol paa Salg af Varer. Hvis f. Eks. Tuborgdepotet havde søgt om denne Bestilling, vilde det sikkert være blevet nægtet. Her var Tale om Byens Hus, og det var naturligt, at man der drak Byens Øl. I en By som Aalborg havde Byraadet undertiden praktiseret, at der kun blev serveret Aalborgøl, hvor Byraadet var Vært. Man burde her give Laursen denne Chance, naar han havde søgt først, men han burde være frit stillet og kunne købe sine Varer, hvor han ønskede.

Thomas Christensen gjorde opmærksom paa, at mange Arbejdere helst drak Ceresøl, og efter Borgmesterens Udtalelser vilde det jo kunne faas paa Pladsen lige saa vel som andre Varer efter Arbejdernes Ønske. Naar det var Tilfældet, og Laursen blev ansat derude, burde man kunne stemme derfor.

Møller Rasmussen fastslog, at der hovedsagelig vilde blive solgt Stjerneøl paa Pladsen, hvis Produktionsforeningen fik Bevillingen. Byraadet havde for nylig faaet Henvendelse fra aarhusianske Tobaksarbejdere om at støtte Fabrikkerne i Aarhus ved at bruge dissers Produkter, og det var naturligt, at det samme gjaldt for Bryggerierne. Taleren vilde henstille, at Laursen faar Bevilling til Marketenderi og bliver frit stillet, saa han kan købe sine Varer, hvor han vil.

J. R. Fanger erkendte, at han fik Pligt til at føre al Slags Øl, men saa var der ingen som helst Grund til at give Produktionsforeningen Bevillingen. Man kunde gaa ud fra, at hvis der ikke forlangtes en bestemt Slags Øl, vilde der altid blive serveret Stjerneøl, og der var ingen Anledning til at give dette Bryggeri en Særstilling.

Thomas Christensen bemærkede, at Arbejderne nok skulde sige Marketenderen, hvilket Øl

han skal føre.

Stecher Christensen var klar over, at Kritikken var rettet mod Arbejdernes Bryggeri Stjernen ; det var startet af Arbejderne og støttede paa flere Maader Arbejdernes kulturelle Foretagender, og derfor var Arbejdernes Repræsentanter selvfølgelig interesseret deri. Man var naturligvis ogsaa interesseret i Beskæftigelsen af Byens Arbejdere, men udover dette havde man ikke noget at takke Bryggeriet Ceres for; det havde aldrig i nogen Maade vist sig overfor Byen. Naar man her foreslog Arbejdernes Produktionsforretning, skyldtes det særlig, at man saa havde en absolut Garanti for, at alt vilde foregaa under de rette Former.

J. R. Fanger fandt det sørgeligt at høre en Socialdemokrat sige, at man ikke var interesseret i Byens Industri udover Beskæftigelsen af Arbejderne. Industrien betalte dog en stor Skat til Kommunen og købte Masser af Varer hos de Næringsdrivende; derfor burde man netop være interesseret i den hjemlige Industri, Taleren havde ikke noget mod Produktionsforeningen, men var imod det Princip, som laa bagved Forslaget.

Vald. Kloster forstod ikke rigtigt, hvorfor Laursen, som havde søgt først, skulde kædes sammen med Produktionsforeningen. Naar han skulde staa som underordnet i en Forretning, der havde forskellige Varer at sælge, vilde han selvfølgelig først og fremmest sælge det, som denne Forretning producerer; det var kun naturligt; men saa kunde man ikke sige, at han var frit stillet, og derfor var Principet forkert.

Stecher Christensen pegede paa, at Produktionsforeningen var et aarhusiansk Firma lige saa vel som Ceres, Firmaet lavede selv Hvidtøl og Sodavand og havde en stor Forretning hermed. Selvfølgelig var man interesseret i aarhusiansk Industri, men det var tvivlsomt, at Ceres havde særlig Interesse i at blive i Aarhus, hvis det kunde flytte ud, saa det behøvede man ikke at græde over. Men det var det sædvanlige Æselspark fra konservativ Side mod Arbejdernes Foretagender.

J. R. Fanger konstaterede, at Stecher Christensen siger, at han er lige glad, om Ceres flytter bort fra Byen eller ikke (Nej!). Arbejdernes Produktionsforening bryggede ikke Bajerskøl, og det øvrige kunde jo købes hos Foreningen, selv om de ikke fik Bevillingen. Det var uforstaaeligt, at et Grossistfirma skulde drive en saadan Forretning.

Borgmesteren bemærkede, at der var flere private Forretninger, der ikke var saa bange for Produktionsforeningen, f. Eks. havde Christiani & Nielsen, Strandparken og Aarhus

Motorkompagni, da de byggede, overdraget Produktionsforeningen Marketenderiet, saa det var ikke noget nyt med dette Firma. En Mand, der selv havde været Arbejder, vilde let faa Vanskeligheder paa et saadant Sted, men naar han havde sine Instrukser fra et Firma, gik det af sig selv. Naar de fik Forpligtelse til at føre alle de Varesorter, der ønskes, kunde der ikke ske noget derved, og Kommunen havde en Garanti for, at det blev drevet forsvarligt. Det var rigtigt, at Bryggeriet Ceres aldrig havde vist nogen Opmærksomhed mod Aarhus By.

J. R. Fanger havde heller ikke set, at Bryggeriet "Stjernen" havde vist Opmærksomhed overfor Byen. Man kunde forlange den foreliggende Sag udsat, da der senere var kommet flere Ansøgninger, og maaske fra nogle, der var mere kvalificerede end Laursen, men da han var kommet først, burde man give ham Chancen.

S. F. Sørensen oplyste, at der paa Arbejdspladserne blev drukket en hel Del Thorøl fra Randers, og saa kunde man jo lige saa godt drikke Stjerneøl. Men det var ikke alle, der var saa bange for Arbejdernes Produktionsforening, f. Eks. Konsul Blicher handlede meget med dette Firma, og det skulde Hr. Fanger ogsaa gøre.

J. R. Fanger antog, at naar Produktionsforeningen handlede med Blicher, var det, fordi hans Varer var de bedste, de kunde faa til Prisen, ellers købte de dem selvfølgelig ikke.

Borgmesterens Forslag vedtoges med alle Stemmer mod 4.

Uddrag fra byrådsmødet den 9. marts 1939 - side 9

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 227-1938)

Indstilling fra Budgetudvalget om Bevilling af 5000 Kr. til Afholdelse af en Kunstudstilling i Aarhushallen i Juni d. A.

Borgmesteren erindrede om, at man i Fjor ydede en Garanti sammen med Aarhushallen, men i Aar havde Hallen givet et betydeligt Tilskud ved at nedsætte Lejen. Det vilde være af Interesse at faa en fast aarlig Kunstudstilling, og derfor burde man vel støtte dem i deres Bestræbelser herfor.

I. C. Sørensen var principielt Tilhænger af en saadan jydsk Kunstudstilling; men Tidspunktet var uheldigt valgt, da man ikke let fik Folk til at gaa paa Udstilling om Sommeren; den burde

henlægges til Tiden omkring Paaske og falde sammen med de københavnske Foraarsudstillinger.

Borgmesteren svarede, at det kunde overvejes til næste Aar. Formanden for Udstillingen, Maleren Toft Andersen, havde vist ikke det helt rigtige Greb paa Tingene, og den økonomiske Side var i Aar overdraget til Direktøren for Hallen.

J. R. Fanger havde i Udvalget taget Forbehold, men det bortfaldt selvfølgelig, naar Gruppen tiltraadte Forslaget.

Indstillingen vedtoges.